

Kwartaalrapportage I 2019

Colofon

Dit is een uitgave van de gemeente Veldhoven. Meer weten over Veldhoven?
Kijk op onze website www.veldhoven.nl.
Heeft u vragen of opmerkingen? Mail naar gemeente@veldhoven.nl of bel naar 14 040.

Bezoekadres: Meiveld 1, 5501 KA Veldhoven

Postadres: postbus 10101, 5500 GA Veldhoven

Alle cijfers onder voorbehoud van besluitvorming door de gemeenteraad

Veldhoven, mei 2019

Inhoudsopgave

INLEIDING	1
1.1 Algemeen	1
1.2 Leeswijzer	1
FINANCIELE POSITIE	2
2.1 Inleiding	2
2.2 Begrotingssaldo 2019	2
2.3 Programma overstijgende bijstellingen	2
PROGRAMMAVERANTWOORDING	4
Programma 0 Bestuur en ondersteuning	5
Programma 1 Veiligheid	9
Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat	11
Programma 3 Economie	14
Programma 4 Onderwijs en jeugd	16
Programma 5 Sport, cultuur en recreatie	18
Programma 6 Sociaal domein	20
Programma 7 Volksgezondheid en milieu	22
Programma 8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	25
FINANCIELE RECAPITULATIE	27
4.1 Inleiding	27
4.2 Meerjarenperspectief 2019-2022	27
4.3 Bijstelling reserves & voorzieningen	28
AANPASSINGEN P&C CYCLUS	29
5.1 Inleiding	29
5.2 Kwartaalrapportages algemeen	29
5.3 De 3e kwartaalrapportage	29
5.4 De 4e kwartaalrapportage	30

INLEIDING

1.1 Algemeen

De 1^e kwartaalrapportage 2019 geeft het verwachte verloop weer van de begrotingsuitvoering 2019 op basis van de eerste drie maanden van 2019. De vraag die in deze kwartaalrapportage centraal staat, is of de uitvoering (en budgetuitputting) zodanig verloopt dat aan het einde van het jaar de resultaten zijn geleverd, die in de begroting 2019 zijn afgesproken.

Bij het opstellen van deze kwartaalrapportage is een ondergrens gehanteerd waarboven financiële afwijkingen worden toegelicht op de programmabladen. Voor exploitatiebudgetten ligt deze grens op € 50 en voor kredieten op € 100.

De in deze rapportage opgenomen bedragen moeten worden gelezen als x € 1.000.

1.2 Leeswijzer

De kwartaalrapportage is een voortgangsrapportage en als volgt opgebouwd:

Hoofdstuk 2 geeft een samenvattend financieel overzicht over 2019.

In hoofdstuk 3 wordt per programma een overzicht gepresenteerd.

Elk programma begint met de doelstellingen die zijn overgenomen uit de begroting. Met behulp van stoplichten wordt gerapporteerd over de voortgang van het realiseren van de doelstellingen.

- ◆ Rood = niet (tijdig) gerealiseerd of te niet realiseren.
- ◆ Oranje = loopt achter op schema en maatregelen noodzakelijk voor tijdige realisatie.
- ◆ Groen = op schema of geheel gerealiseerd.
- ◆ Wit = "neutraal" (nog) niet begonnen, omdat het startmoment in de toekomst ligt.

Rode en oranje stoplichtkleuren worden toegelicht.

Per programmablad zijn verder de volgende onderwerpen opgenomen:

- ◆ de primitieve begroting (boekwerk Programmabegroting 2019);
- ◆ de bijgestelde begroting tot aan de 1e kwarap (kolom Budget na wijzigingen);
- ◆ het budget tot en met het 1e kwartaal;
- ◆ de realisatie tot en met het 1e kwartaal.
- ◆ Vervolgens wordt een prognose gegeven van het verwachte budget over 2019. De aanpassingen die leiden tot het verwachte budget en de rode en oranje stoplichtkleuren zijn per programma toegelicht. Per programma wordt ook inzicht geboden in de bijgestelde kredieten.

In hoofdstuk 4 wordt een financiële recapitulatie gegeven waarbij de meerjarige bijstellingen per programma en het meerjarenperspectief 2019-2022 worden gepresenteerd. De mutaties in reserves & voorzieningen worden afzonderlijk weergegeven.

Hoofdstuk 5 bevat een voorstel voor een aangepaste P&C-cyclus.

FINANCIËLE POSITIE

2.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt de financiële positie 2019 van de gemeente Veldhoven geschetst na verwerking van de bijstellingen uit deze 1^e kwartaalrapportage 2019. Dit wordt uiteengezet door het presenteren van het verloop het begrotingsaldo 2019.

2.2 Begrotingsaldo 2019

In onderstaand overzicht worden het geactualiseerde begrotingsaldo over 2019 weergegeven na verwerking van deze 1^e kwartaalrapportage 2019:

	bedragen x € 1.000,- - = tekort (nadeel)	2019
Primitieve begroting 2019-2022		670
- Bijstellingen 3e kwartaalrapportage 2018		-1.037
Bijgesteld saldo 2019-2022		-367
- Totaal bijstellingen 1e kwartaalrapportage 2019		-594
Bijgestelde begroting 2019 na kwarap I 2019		-961

Uitgangspunt is het financiële perspectief 2019 bij de begroting 2019. Verder zijn de consequenties verwerkt van de derde kwartaalrapportage 2018.

2.3 Programma overstijgende bijstellingen

Om dubbele teksten in de programmabladen te vermijden worden in deze paragraaf bijstellingen toegelicht die financiële consequenties hebben op meerdere programma's.

CAO en pensioen- en loonpremies

Eind vorig jaar zijn de pensioen- en loonpremies bekend gemaakt voor het jaar 2019. Dit leidt tot een stijging van de jaarlijkse loonlast in de begroting. Nadeel 2019 van € 210 tot € 215 in 2022.

Op dit moment zijn gemeentelijke werkgevers en de vakbonden in onderhandeling over een nieuwe CAO voor gemeenteambtenaren. Een inschatting van deze onderhandelingen, waarbij een scenario wordt gekozen tussen het aanbod van de gemeentelijke werkgevers en de vakbonden, wordt opgenomen in deze kwartaalrapportage. Nadeel 2019 van € 188 oplopend tot € 709 in 2022.

Beiden hebben effect op de toerekening van loonkosten aan alle programma's.

Financieel technische bijstellingen

In 2018 is minder geïnvesteerd dan gepland (zie jaarrekening 2018), waardoor investeringen doorschuiven naar 2019. Het betreft een bedrag van € 6.323 aan investeringen en de daarbij horende subsidiedekking van € 2.063. Dit leidt tot lagere afschrijvingslasten in de exploitatie (voordeel 2019 € 448).

Door deze financieel technische bijstelling al te verwerken in de kolom "budget na wijziging" en "krediet na wijziging" van de financiële overzichten blijven de specifieke wijzigingen genoemd bij de programma's inzichtelijk. Tevens wordt in paragraaf 4.3 de consequenties van deze bijstelling op de reserves & voorziening mat de afkorting TB (Technische Bijstelling) apart inzichtelijk gemaakt.

PROGRAMMAVERANTWOORDING

Kwartaal I 2019

Programma 0 Bestuur en ondersteuning

Doelstellingen		toel. nr.
1. Samenspraak	Evaluatie ieder samenspraakproces.	
2. Toegankelijkheid van informatie	Klanttevredenheid meten in publieksruimte en via website.	
3. Meldingen	Snelle en begrijpelijke terugkoppeling van belang. Streven naar betere klanttevredenheid afhandeling.	
4. Woonlasten	Handhaven uitgangspunt dat Veldhoven tot laagste 25% gemeenten blijft behoren	

BBV voorgeschreven doelen en activiteiten		toel. nr.
	a. Formatie (2017: 6,7 Fte per 1.000 inwoners) b. Bezetting (2017: 6,5 Fte per 1.000 inwoners) c. Apparaatskosten (in euro's per inwoner. 2017: € 88,76) d. Externe inhuur (2017: 9,9%) e. Overhead (2017: 7,6%)	

Taak- veld	Omschrijving producten programma 0	Primitief budget	Budget na wijz.	t/m kwartaal 1		Verwacht budget	Toel. nr.
				Budget	Realisatie		
(Bedragen in € 1.000,-)							
Lasten							
0.1	Bestuur	2.835	2.846	712	-1.631	4.432	1
0.2	Burgerzaken	970	970	263	341	1.051	2
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	535	535	134	134	1.122	6
0.4	Overhead	9.856	9.868	2.468	2.900	10.113	3
0.5	Treasury	139	186	35	386	39	4
0.61	OZB woningen	351	351	88	99	356	
0.62	OZB niet-woningen	289	289	72	81	292	
0.63	Parkeerbelasting	2	2			2	
0.64	Belastingen overig	21	24	6	4	24	
0.7	Uitkeringen gemeentefonds	4	5	1	5	5	
0.8	Overige baten en lasten	334	334	84	77	334	
0.9	Vennootschapsbelasting (VpB)	888	879	220		149	10
0.10	Mutaties reserves	6.734	6.739	1.685		6.797	
0.11	Resultaat rekening baten en lasten	670	448				7
Totale lasten		23.628	23.476	5.768	2.396	24.716	
Baten							
0.1	Bestuur	847	847	212	9	862	
0.2	Burgerzaken	481	481	120	148	481	
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	355	355	89	32	1.117	6
0.4	Overhead	93	102	25	120	138	3
0.5	Treasury	158	158	27	2	208	4
0.61	OZB woningen	5.433	5.433	1.358	5.477	5.433	
0.62	OZB niet-woningen	4.448	4.448	1.112	4.607	4.448	
0.63	Parkeerbelasting	1.099	1.099	275	174	1.019	11
0.64	Belastingen overig	527	527	132	514	530	
0.7	Uitkeringen gemeentefonds	58.343	58.070	14.517	14.157	59.304	5
0.8	Overige baten en lasten				42		
0.9	Vennootschapsbelasting (VpB)						
0.10	Mutaties reserves	10.651	10.829	2.732	197	10.143	
0.11	Resultaat rekening baten en lasten		367	92		961	7
Totale baten		82.435	82.716	20.691	25.479	84.644	
Saldo (- = nadeel)		58.807	59.240	14.923	23.083	59.928	

Taak- veld	Krediet nr.	Omschrijving krediet programma 0	U/I	Primitief krediet	Krediet na wijz.	Realisatie t/m kw 1	Verwacht krediet	Toel. nr.
0.4	740005	Zaaksysteem	U	100	100	0	100	
0.4	740006	Zonnepanelen gemeentehuis/bibliotheek	U	0	179	0	179	
0.4	740008	Thin clients en monitoren gemeentehuis	U	0	0	0	337	8
0.4	740009	Vervanging vloerbedekking gemeentehuis	U	0	0	0	239	8
0.4	723901	Vervanging audio-/ discussiesysteem raad	U	0	0	0	48	
0.5	780199	Lening LED-verlichting sportpark Zeelst	I	2	2	0	2	
0.5	780198	Lening LED-verlichting sportpark VLTC	U	0	0	0	67	9
0.5	799112	Startersleningen	I	150	150	0	150	

Toelichting op afwijkingen kwartaal 1 en budgettaire verwachting 2019
(Bedragen in € 1.000,-)

Verwijzing	Oorzaak	Oplossing / bijsturing
1	Transformatiefonds sociaal domein jeugd € 1.551 .	Nadeel 2019 en 2020: € 1.551
	Veldhoven voert het procesmanagement voor de samenwerking 21 voordejeugd. Hiervoor ontvangen wij voor de 21 regiogemeenten uit het transformatiefonds een bedrag van € 1.551 in 2019 en 2020. Op dit taakveld worden de lasten begroot.	
2	Budget verkiezingen ontoereikend ivm 3 verkiezingen in 2019	Nadeel 2019 € 67, voordeel 2020 € 67
	Dit jaar vinden er 3 verkiezingen plaats, afgelopen 20 maart de gecombineerde verkiezingen, provinciale staten- en waterschap verkiezingen, en op 23 mei vindt de verkiezing plaats voor het Europees Parlement. Ter dekking van deze 3 verkiezingen is er extra budget (€ 67) noodzakelijk. Omdat in 2020 geen verkiezingen zijn voorzien kan het budget 2020 (€ 67) vrijvallen. Ook zijn er extra middelen benodigd ad. € 4 voor aanpassingen aan de bereikbaar- en betreedbaarheid van de stembureaus.	
3	Stijging overheadkosten	Nadeel 2019: € 245, 2020: € 308, 2021: € 340 en 2022 € 364
	De stijging van de overhead komt voornamelijk door: <ul style="list-style-type: none"> • stijging pensioenpremie en verwachte cao mutatie (zie toelichting 2.3). • hogere accountantskosten als gevolg van de jaarrekeningcontrole 2018 verwachten we € 10 aan incidentele meerkosten die ten laste van het budget 2019 komen. Verder geeft de nieuwe aanbesteding voor de jaarrekeningcontrole vanaf 2019 een structureel nadeel van € 33. • De in november 2018 gepresenteerde meerjarenbegroting van stichting Bizob leidt in 2019 tot een tekort van € 46 op het beschikbare budget. Voor komende jaren wordt gezocht naar een andere oplossing. 	
4	Dividend BNG en rente Bouwgrondexploitatie	Voordeel 2019: € 147, 2020: € 289, 2021: € 208 en 2022: € 273
	Voordeel 2019 enerzijds door lagere rentelasten € 102, hogere dividend uitkering BNG € 50 en meer doorbelaste rente aan de bouwgrondexploitatie € 45, anderzijds lagere doorbelaste rente (omslagrente) naar andere taakvelden door het verschuiven van investeringen uit de jaarrekening 2018 € 47 nadeel.	
5	Gemeentefonds uitkering transformatiefonds jeugd en stelpost BTW compensatiefonds	Voordeel 2019: € 1.234, 2020: € 1.250. Nadeel 2021 en 2022 € 301
	Veldhoven voert het procesmanagement voor de samenwerking 21 voordejeugd. Hiervoor ontvangen wij voor de 21 regiogemeenten uit het transformatiefonds een bedrag van € 1.551 in 2019 en 2020. Op dit taakveld worden de baten begroot. Daarnaast is de verwachte "taakstelling BTW compensatiefonds" structureel verlaagd met € 330 door de verwachte verlaging uitkering plafond BTW-compensatiefonds via het gemeentefonds, definitieve richtlijnen worden verwacht in de mei-circulaire 2019.	

	Verwijzing Oorzaak	Oplossing / bijsturing
6	Gronden en gebouwen	Incidenteel nadeel € 138
	Van het rijk worden gronden aangekocht voor € 186 wat niet is begroot. Deze gronden zijn nodig voor de aanleg A2/N2/A67 en voor de waterhuishouding.	
	In 2018 was een incidentele grondverkoop verwacht door de uitbreiding van de bedrijfslocatie van ASML op bedrijventerrein De Run van per saldo € 464. Dit is vertraagd en de verkoop zal plaatsvinden in 2019. Voor de sloopkosten van € 140 voor voormalige basisschool De Gansepoel is nog geen dekking beschikbaar.	
7	Wijziging saldo	Nadeel 2019: € 595 2020 € 858, 2021: € 1.050 en 2022: € 908.
	Door mutaties van deze eerste kwartaal rapportage verwachten wij structureel een nadeliger resultaat. In 2019 voor van € 963. Dit is € 595 lager dan begroot.	
8	Vervanging vloerbedekking en pc's	Investering 2019 van € 337 voor pc's en € 239 voor vloerbedekking
	Dit jaar werd de vervanging van de vloerbedekking en pc's (inclusief toebehoren) voorzien. Hiervoor is een operationele lease constructie beschikbaar. Naar aanleiding van een nadere analyse wordt voorgesteld om de vervanging van de vloerbedekking en pc's zelf te financieren. Binnen het budget van huisvesting en automatisering is rekening gehouden met deze investeringen.	
9	Lening VLTC	Lening verstrekken van € 67
	Tennisvereniging VLTC heeft de gemeente verzocht een lening te verstrekken voor het vervangen van de verlichting door LED-verlichting. De verduurzaming hiervan brengt hoge kosten voor de vereniging met zich mee. Aangezien de vereniging over onvoldoende financiële middelen beschikt, heeft men de gemeente verzocht om een lening om deze verduurzaming mogelijk te maken.	
10	Vennootschapsbelasting	Voordeel € 43 na verrekening reserve
	De verwachte vennootschapsbelasting (vpb) over 2019 wordt verlaagd met € 730. Dit voordeel wordt voor een groot gedeelte (de vpb over de BGE's) aan de vrije reserve toegevoegd (€ 686).	
11	Parkeerbelasting	Nadeel structureel € 80
	De werkelijke opbrengsten straat-parkeren zijn de afgelopen jaren structureel lager dan geraamd (€ 80 nadeel), het toenemende gebruik van realtime parkeren is mogelijk oorzaak van deze afnemende parkeeropbrengst.	

Programma 1 Veiligheid

Doelstellingen		Toel. nr.
1. High Impact Crimes/incidenten Voorkoming/bestrijding woninginbraken, winkeldiefstallen, geweldsincidenten, vernielingen en beschadigingen in openbare ruimte.		1
2. Personen met verward gedrag Signalering/voorkoming/bestrijding veiligheidsincidenten in samenwerking met ketenpartners.		
3. Problematische jeugd(groepen) Voorkomen en aanpakken met ketenpartners.		

Taak- veld	Omschrijving producten programma 1	Primitief budget	Budget na wijz.	t/m kwartaal 1		Verwacht budget	Toel. nr.
				Budget	Realisatie		
	(Bedragen in € 1.000,-)						
	Lasten						
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	2.264	2.264	566	573	2.264	
1.2	Openbare orde en veiligheid	844	844	211	180	908	
	Totale lasten	3.108	3.108	777	753	3.172	
	Baten						
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	64	64	16	16	64	
1.2	Openbare orde en veiligheid	11	11	3	-34	42	
	Totale baten	75	75	19	-18	106	
	Saldo (- = nadeel)	-3.033	-3.033	-758	-771	-3.066	

Taak- veld	Krediet nr.	Omschrijving krediet programma 1	U/I	Primitief krediet	Krediet na wijz.	Realisatie t/m kw 1	Verwacht krediet	Toel. nr.
1.2	780902	Voertuig handhaving & toezicht	U	0	0	0	44	

Toelichting op afwijkingen kwartaal 1 en budgettaire verwachting 2019
 (Bedragen in € 1.000,-)

	Verwijzing Oorzaak	Oplossing / bijsturing
1	<p>In de eerste 2 maanden hebben er meer diefstallen/woninginbraken en geregistreerde vernielingen plaatsgevonden t.o.v. dezelfde periode vorig jaar. Het aantal geweldsmisdrijven en winkeldiefstallen zijn gedaald.</p> <p>Om het aantal diefstallen en woninginbraken terug te dringen zetten we in op preventieve maatregelen, bewustwording en communicatie richting burgers en ondernemers. Dit doen we integraal met diverse netwerken, zoals onder andere buurtpreventie en het samenwerkingsverband keurmerk veilig ondernemen/veilige winkelgebieden. Daarnaast wordt een integrale persoonsgerichte (dader) en gebiedsgerichte aanpak ingezet.</p> <p>Voor wat betreft de stijging van het aantal geregistreerde vernielingen hebben we de politie gevraagd nader onderzoek te doen en te komen tot een probleem-aanpak.</p>	<p>Preventieve inzet en integrale handhaving</p>

Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat

Doelstellingen		toel. nr.
1. Fietsgebruik woon-werk Stimuleren goede verbinding tussen bedrijventerrein Run en HTC (slowlane). Opzet definitief ontwerp.		
2. Kruising Nieuwstraat/Kromstraat Onderzoek verkeerssituatie 2019 na afronding Zilverbaan. Maatregelen 2020.		
3. Verlichting fietspad verlengde Heerbaan/Oersebaan Onderzoek flora en fauna 2019. Eventuele realisatie verlichting 2020.		
4. Doorstroming Kempenbaan (Oost en West) Maatregelen verbetering bereikbaarheid voor De Run en rest Veldhoven uitvoeren.		1
5. Parkeren City Centrum Afsluiting onderzoek herijking betaald parkeren ter verbetering winkelklimaat en ter voorkoming leegstand. Oplossingsrichting kiezen.		
6. Eindhoven Airport In 2019 duidelijkheid over totaalpakket maatregelen doorontwikkeling luchthaven vanaf 2020.		

BBV voorgeschreven doelen en activiteiten		toel. nr.
7. Inzicht in verkeersongevallen voertuig en fiets Inzicht in aantal ziekenhuisopname na ongeval met voertuig en inzicht in aantal ongevallen met gewonde fietser (letsel/materieel/dodelijk met voertuig en fiets).		

Taakveld	Omschrijving producten programma 2	Primitief budget	Budget na wijz.	t/m kwartaal 1		Verwacht budget	Toel. nr.
				Budget	Realisatie		
	(Bedragen in € 1.000,-)						
	Lasten						
2.1	Verkeer en vervoer	4.660	4.075	1.083	510	4.069	
2.2	Parkeren	878	1.129	284	201	1.039	2
2.3	Recreatieve haven						
2.4	Economische havens en waterwegen						
2.5	Openbaar vervoer	17	17	4	1	17	
	Totale lasten	5.555	5.221	1.371	712	5.125	
	Baten						
2.1	Verkeer en vervoer	288	288	72	49	361	3
2.2	Parkeren	14	14	3	3	14	
2.3	Recreatieve haven						
2.4	Economische havens en waterwegen						
2.5	Openbaar vervoer						
	Totale baten	302	302	75	52	375	
	Saldo (- = nadeel)	-5.253	-4.919	-1.296	-660	-4.750	

Taak veld	Krediet nr.	Omschrijving krediet programma 2	U/I	Primitief krediet	Krediet na wijz.	Realisatie t/m kw 1	Verwacht krediet	Toel. nr.
2.1	707202	Zilverbaan (WOR)	U	0	432	71	432	
2.1	707202	Zilverbaan (WOR)	I	0	-30	0	-30	
2.1	707203	Aansluiting A67 (BNR)	U	2.266	6.355	188	6.355	
2.1	707203	Aansluiting A67 (BNR)	I	56	4.152	0	4.152	
2.1	707205	Rec.Kempenb.tussengedeelte (BNR)	U	0	314	177	314	
2.1	707205	Rec.Kempenb.tussengedeelte (BNR)	I	0	-102	0	-102	
2.1	707206	Rec.Kempenb.deel richting A2 (BNR)	U	1.000	1.618	125	1.618	
2.1	707206	Rec.Kempenb.deel richting A2 (BNR)	I	1.000	1.056	0	1.056	
2.1	709114	Herinrichting Oude Kerkstraat	U	731	695	0	45	4
2.1	712700	Verblijfsgebied 't Look	U	844	765	50	365	5
2.1	712700	Verblijfsgebied 't Look	I	0	-49	0	-49	
2.1	724100	Verblijfsgebied Zandoerle	U	0	92	0	92	
2.1	729400	Inrichting openbaar gebied entree ASML	U	0	-21	11	-21	
2.1	729400	Inrichting openbaar gebied entree ASML	I	0	50	0	50	
2.1	780918	Vervanging investeringen VRI 2018	U	0	0	-3	0	
2.1	728900	reconstructie St. Jansstraat	U	500	500	0	0	4
2.1	780519	Vervangingsinvesteringen masten 2019	U	76	79	2	79	
2.1	780619	Vervangingsinvesteringen armaturen 2019	U	730	1.192	32	792	5
2.1	780919	Vervanging investeringen VRI 2019	U	489	583	35	433	6
2.1	740007	Voorber.kr.bereikbaarheid run kempenbaan	U	0	103	81	103	
2.2	713100	Actualiseren parkeren maaiveld	U	0	95	6	95	
2.2	713101	Actualiseren parkeren parkeergarage	U	0	52	0	52	
2.2	713102	LED-verlichting parkeergarage	U	0	0	-8	0	
2.2	740001	Herinrichten fietsenstallingsvoorzieningen CityCentrum	U	0	32	0	32	

Toelichting op afwijkingen kwartaal 1 en budgettaire verwachting 2019

(Bedragen in € 1.000,-)

Verwijzing	Oorzaak	Oplossing / bijsturing
1	Vertraging Kempenbaan.	Op 21 mei 2019 is de zitting bij de Raad van State gepland over bestemmingsplan 'Kempenbaan-West'. Vanuit het maatregelenpakket worden afspraken gemaakt over financiering.
	Kempenbaan West In 2019 wordt het ontwerp verder uitgewerkt door de opdrachtnemer. De verwachting is dat de realisatie zal plaatsvinden in 2020 en 2021. Voorwaarde hiervoor is dat het bestemmingsplan onherroepelijk is.	
	Kempenbaan Oost Momenteel wordt een integraal ontwerp uitgewerkt met bijbehorende kostenraming.	

Verwijzing	Oorzaak	Oplossing / bijsturing
2	Lasten parkeren	Voordeel structureel € 90
	Er is gebleken dat door de diverse veranderingen in het parkeerbeleid de afgelopen jaren de parkeerbeheer- en onderhoudskosten zijn afgenomen. Om die reden kunnen de lasten positief bijgesteld worden. Dit geeft een structureel voordeel van € 90.	
3	Inkomsten openbare ruimte	Voordeel van € 73 in 2019 en € 25 structureel
	Het innemen van de openbare ruimte door derden (o.a. plaatsen van containers, reclameborden en terrasvergunningen) is vergunning plichtig en levert een vergoeding op. Deze inkomsten zijn niet geraamd (voordeel structureel € 25). Inmiddels is voldaan aan de voorwaarden van een toegezegde subsidie voor de herinrichting van centrum Oerle in 2014 (voordeel 2019 € 48).	
4	Vertraging werkzaamheden	Doorschrijven € 1,15 mln van 2019 naar 2020
	De werkzaamheden van herinrichting Oude Kerkstraat en de reconstructie St Jansstraat kunnen pas worden uitgevoerd op het moment dat de werkzaamheden van de ontwikkelaar van 'Schippershof' gereed zijn.	
5	Uitstellen herinrichting 't Look	Doorschrijven € 800 van 2019 naar 2020
	De werkzaamheden van de wijk 't Look zijn opgeknipt in diverse fases. Woonstichting 'Thuis treft in 2019 voorbereidingen om renovatie uit te voeren om vervolgens in 2020 te starten met de renovatie. Om de kredieten te laten aansluiten bij deze ontwikkeling worden kosten van riolering 't Look ad € 800 van 2019 naar 2020 doorgeschoven. De kans bestaat dat de herinrichting van het openbaar gebied verder uitgesteld moet worden, om aan te kunnen sluiten op de renovatie van de woningen.	
6	Vertraging VRI's Kempenbaan	Doorschrijven € 150 van 2019 naar 2020
	Door vertraging in procedures die uitvoering van o.a. Kempenbaan West later in de tijd plaatst, worden ook specifieke uitgaven aan VRI's verlaat. Vroegtijdige vervanging zou hierdoor onverstandig zijn.	

Programma 3 Economie

Doelstellingen		toel. nr.
1. Ondernemersimago	Waardering ondernemersklimaat door ondernemers met minimaal een 7.	
2. Bedrijventerreinen	Aantrekkelijkheid De Run voor high tech (maak-)industrie en (innovatieve) health. Aantrekkelijkheid Habraken voor circulaire bedrijvigheid.	
3. Detailhandel	Regionale afstemming. Geactualiseerde regionale detailhandelstructuurvisie.	

BBV voorgeschreven doelen en activiteiten		toel. nr.
4. Werkgelegenheid	Arbeid zo min mogelijk beperkende factor voor ontwikkeling bedrijfsleven.	

Taakveld	Omschrijving producten programma 3	Primitief budget	Budget na wijz.	t/m kwartaal 1		Verwacht budget	Toel. nr.
				Budget	Realisatie		
	(Bedragen in € 1.000,-)						
	Lasten						
3.1	Economische ontwikkeling	1.292	1.292	323	663	1.303	1,2
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	8.256	7.566	1.892	-212	6.358	
3.3	Bedrijfsloket en bedrijfsregelingen	157	157	39	64	161	
3.4	Economische promotie	143	143	30	71	143	
	Totale lasten	9.848	9.158	2.284	586	7.965	
	Baten						
3.1	Economische ontwikkeling						1
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	7.914	6.528	1.632	-384	5.071	
3.3	Bedrijfsloket en bedrijfsregelingen	27	27	7	13	20	
3.4	Economische promotie	260	260	65		260	
	Totale baten	8.201	6.815	1.704	-371	5.351	
	Saldo (- = nadeel)	-1.647	-2.343	-580	-957	-2.614	

Taakveld	Krediet nr.	Omschrijving krediet programma 3	U/I	Primitief krediet	Krediet na wijz.	Realisatie t/m kw 1	Verwacht krediet	Toel. nr.
3.2	740002	Herinrichting zuid entree	U	0	772	16	772	

Toelichting op afwijkingen kwartaal 1 en budgettaire verwachting 2019
 (Bedragen in € 1.000,-)

Verwijzing	Oorzaak	Oplossing / bijsturing
1	Actualisatie BGE bedrijven	Bijstelling resultaatprognose BGE 2019: nadeel € 300, 2020: voordeel € 185, 2021: voordeel € 44
	Naar aanleiding van de doorrekening van de bouwgrondexploitaties bij de jaarrekening 2018 is de resultaatprognose aangepast. De bijstellingen zijn als volgt: Heistraat Zoom 2019: - € 300, 2020 € 185, 2021: € 44 Overigens worden deze bedragen op programma 0 toegevoegd aan de algemene vrije reserve.	
2	Doorbelasting loonkosten	Voordeel structureel € 62
	Correctie van doorbelasting loonkosten strategisch communicatieadviseur. Deze kosten horen thuis op programma 0 (Raad, bestuursondersteuning college en communicatie).	

Programma 4 Onderwijs en jeugd

Doelstellingen		toel. nr.
1. Huisvesting onderwijs	Opstellen Integraal Huisvestingsplan voor goede huisvesting in redelijke nabijheid van de leerlingen.	
2. Internationalisering regulier basisonderwijs	Uitvoering hieraan bijdragende activiteiten. Evaluatie 2019 e.v. om de 2 jaar.	
3. Uitvoering integrale kadernota jeugd "Focus op alle jeugd"	Met partners jeugdbeleid uitvoering gezamenlijk gedragen nota oppakken. Evaluatie activiteiten 2020 e.v. om de 2 jaar.	
4. Taalverwerving/beheersing	Nadruk op aandacht voor achterstandsleerlingen/nieuwe inwoners. Heroriëntatie rol bij (digi)taalhuis. Streven naar >95% doelgroepbereik Voor- en Vroegschoolse Educatie.	

BBV voorgeschreven doelen en activiteiten		toel. nr.
5.	Actief beleid ter terugdringing absoluut schoolverzuim	
6.	Actief beleid ter terugdringing relatief schoolverzuim	
7.	Actief beleid ter voorkoming vroegtijdig schoolverlaten	

Taak- veld	Omschrijving producten programma 4	Primitief budget	Budget na wijz.	t/m kwartaal 1		Verwacht budget	Toel. nr.
				Budget	Realisatie		
	(Bedragen in € 1.000,-)						
	Lasten						
4.1	Openbaar basisonderwijs	3	3	1	1	3	
4.2	Onderwijshuisvesting	3.348	3.237	837	724	3.201	
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	1.442	1.441	360	322	1.682	1,2
	Totale lasten	4.793	4.681	1.198	1.047	4.886	
	Baten						
4.1	Openbaar basisonderwijs						
4.2	Onderwijshuisvesting	531	531	133	136	550	
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	151	150	38	306	385	1
	Totale baten	682	681	171	442	935	
	Saldo (- = nadeel)	-4.111	-4.000	-1.027	-605	-3.951	

Toelichting op afwijkingen kwartaal 1 en budgettaire verwachting 2019
 (Bedragen in € 1.000,-)

Verwijzing	Oorzaak	Oplossing / bijsturing
1	Aanpassing middelen van het Rijk onderwijsachterstandenbeleid	Budgettair neutraal
	De uitkering van het Rijk voor onderwijsachterstandenbeleid ten behoeve van het voorkomen en bestrijden van onderwijsachterstanden in de Nederlandse taal, het voorkomen van segregatie en het bevorderen van integratie, is verhoogd met € 235. In de gemeentelijke exploitatie worden de uitgaven en inkomsten bijgesteld met dit bedrag.	
2	Ontbinden contract leerlingenvervoer	Nadeel 2019 is € 35 en structureel € 70
	Het college heeft op 19 maart 2019 besloten de overeenkomst met de huidige vervoerder te ontbinden. Dit betekent dat het vervoer verzorgd zal gaan worden door een ander taxibedrijf (reservebankpartij). De extra kosten bedragen structureel € 70 en voor 2019 wordt uitgegaan van € 35.	

Programma 5 Sport, cultuur en recreatie

Doelstellingen		toel. nr.
1. Groenonderhoud en zwerfafval	Continue onder aandacht brengen. In 2019 4x bewustwordingsactie.	
2. Veldhoven Beweegt!	Uitvoering visie en realisatie programma. Evaluatie 2019 e.v. om de 2 jaar.	
3. Zwembad	Streven naar realisatie en ingebruikname in 2021.	
4. Veldhovens cultureel festival	Ondersteuning jaarlijkse gratis toegankelijke festival.	
5. Culturele instellingen	Stimulering verdergaande samenwerking. In 2019 evaluatie op basis routeboekje.	

BBV voorgeschreven doelen en activiteiten		toel. nr.
6.	Streven naar afname percentage niet-sporters met 5% in 2020.	

Taak- veld	Omschrijving producten programma 5	Primitief budget	Budget na wijz.	t/m kwartaal 1		Verwacht budget	Toel. nr.
				Budget	Realisatie		
	(Bedragen in € 1.000,-)						
	Lasten						
5.1	Sportbeleid en activering	340	348	87	282	378	
5.2	Sportaccommodaties	2.919	2.802	730	1.008	2.794	
5.3	Cultuurpresentatie/productie/participatie	2.217	2.214	554	1.835	2.215	
5.4	Musea	269	271	68	244	273	
5.5	Cultureel erfgoed	104	102	25	8	102	
5.6	Media	1.036	1.036	259	968	1.036	
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	2.860	2.872	720	422	2.881	
	Totale lasten	9.745	9.645	2.443	4.767	9.679	
	Baten						
5.1	Sportbeleid en activering	1	1		26	1	
5.2	Sportaccommodaties	1.065	1.065	266	286	1.003	1
5.3	Cultuurpresentatie/productie/participatie	467	467	117	115	467	
5.4	Musea	65	65	16	16	65	
5.5	Cultureel erfgoed						
5.6	Media	83	83	21	22	88	1
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	79	79	20		79	
	Totale baten	1.760	1.760	440	465	1.703	
	Saldo (- = nadeel)	-7.985	-7.885	-2.003	-4.302	-7.976	

Taakveld	Krediet nr.	Omschrijving krediet programma 5	U/I	Primitief krediet	Krediet na wijz.	Realisatie t/m kw 1	Verwacht krediet	Toel. nr.
5.2	725100	Weerbestendig maken sportterreinen	U	0	201	0	201	
5.2	727410	zwembad (bouwkundig)	U	3.645	3.838	56	3.838	
5.2	727410	zwembad (bouwkundig)	I	630	630	0	630	
5.2	727411	zwembad (installaties)	U	1.968	2.022	2	2.022	
5.2	727411	zwembad (installaties)	I	340	340	0	340	
5.2	727412	zwembad (inrichting)	U	802	824	1	824	
5.2	727412	zwembad (inrichting)	I	138	138	0	138	
5.2	780000	Vervangingsinvestering.binnensport alg.	U	0	226	0	226	
5.2	780007	Vervangingsinvestering binnensport 2016	U	0	39	0	39	
5.2	780008	Vervangingsinvestering binnensport 2017	U	0	9	0	9	
5.2	780009	Vervangingsinvestering binnensport 2018	U	0	53	31	53	
5.2	780106	Vervangingsinv.buitensport alg.(2012)	U	0	262	0	262	
5.2	780118	Investeringen sportvelden 2018	U	0	-1	0	-1	
5.2	780119	Investeringen sportvelden 2019	U	107	107	0	107	
5.2	780119	Investeringen sportvelden 2019	I	19	19	0	19	
5.2	780219	Investeringen kunstgras toplagen 2019	U	0	34	0	34	
5.2	780319	Investeringen speelvelden 2019	U	65	65	0	65	
5.2	780319	Investeringen speelvelden 2019	I	11	11	0	11	
5.3	713001	Aanpassing De Schalm (inrichting)	U	0	29	0	29	
5.7	780719	Vervangingsinvesteringen bomen 2019	U	170	226	2	226	
5.7	780819	Vervangingsinvest. openbaar groen 2019	U	481	616	15	516	2
5.7	780818	Vervangingsinvestering openbaar groen 2018	U	0	0	-13	0	

Toelichting op afwijkingen kwartaal 1 en budgettaire verwachting 2019
(Bedragen in € 1.000,-)

Verwijzing	Oorzaak	Oplossing / bijsturing
1	Huuraanpassingen	Nadeel 2019 € 58 en 2020 € 67
	Bij een aantal panden vinden er wijzigingen plaats in de huuropbrengst. Aan de ene zijde is dit te wijten aan nieuwe huurovereenkomsten maar ook gewijzigde btw regelgeving. Dit geeft voor 2019 en 2020 een nadeel van resp. € 58 en € 67.	
2	Verschuiving werkzaamheden Groen	Verschuiving investeringen naar 2020 van € 100
	De werkzaamheden van de wijk 't Look zijn opgeknipt in diverse fases. Woonstichting 'Thuis treft in 2019 voorbereidingen om renovatie uit te voeren om vervolgens in 2020 te starten met de renovatie. De planning van herinrichting van het openbaar gebied is nu ingestoken op start werkzaamheden in het 2e kwartaal 2020, afhankelijk van de werkzaamheden van 'Thuis.	

Programma 6 Sociaal domein

Doelstellingen		toel. nr.
1. Klanttevredenheid	Jaarlijkse meting bij cliënten Werk en Inkomen/schulddienstverlening/maatschappelijke ondersteuning/specialistische jeugdzorg. Streven minimaal 7,5 per vakgebied.	
2. Schulddienstverlening	Streven naar toename trajecten budgetcoaching en -beheer vanuit gemeente, minder beroep op bewindvoering en toename aantal geslaagde schuldregelingen.	
3. Cliëntondersteuning	Vergroten bekendheid Wmo-clieënten met onafhankelijke cliëntondersteuning.	
4. Informele ondersteuning	Er naar streven, dat Wmo-clieënten naast gemeentelijke ondersteuning voor het langer zelfstandig thuis blijven wonen ook andere vormen ondersteuning regelen.	
5. Kwaliteit van leven	Er naar streven dat minimaal 75% Wmo-clieënten verbetering kwaliteit van leven ervaart door ontvangen ondersteuning.	

BBV voorgeschreven doelen en activiteiten		toel. nr.
6. Jeugdzorg	Streven naar verschuiving inzet specialistische hulp naar licht pedagogische hulp en ondersteuning. Daarnaast streven naar afname aantallen jongeren met delict, jeugdbescherming en jeugdreclassering.	
7. Inclusieve arbeidsmarkt	Doel is dat zoveel mogelijk mensen uit Participatiewet betaald werk verrichten en in eigen levensonderhoud voorzien.	
8. Minimabeleid	Streven naar > 400 toekenningen meedoenregeling in 2019 en < 4% kinderen tot 18 jaar in een uitkeringsgezin.	
9. Maatwerkarrangementen	Streven naar gelijkblijvend aantal Wmo-clieënten met maatwerkarrangement.	

Overige onderwerpen

We verwachten dat het abonnementstarief dat per 1 januari 2019 is ingevoerd een aanzuigende werking heeft en dat er meer inwoners een beroep zullen doen op voor iedereen betaalbare geïndiceerde ondersteuning. Momenteel hebben we nog geen duidelijk zicht op de financiële consequenties voor 2019.

Taak- veld	Omschrijving producten programma 6	Primitief budget	Budget na wijz.	t/m kwartaal 1		Verwacht budget	Toel. nr.
				Budget	Realisatie		
(Bedragen in € 1.000,-)							
Lasten							
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	4.857	4.782	1.792	2.833	4.921	
6.2	Wijkteams	3.287	3.299	825	844	3.354	
6.3	Inkomensregelingen	10.189	10.601	2.650	2.102	10.596	
6.4	Begeleide participatie	3.893	3.891	973	3.866	3.891	
6.5	Arbeidsparticipatie	1.751	1.751	438	271	1.758	
6.6	Maatwerkvoorzieningen	788	788	197	-75	786	
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	7.860	7.920	1.980	1.153	7.923	
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	7.574	7.574	1.893	271	7.531	
6.81	Geëscaleerde zorg 18+	147	147	37	120	145	
6.82	Geëscaleerde zorg 18-	4.318	4.318	1.080	1.727	4.318	
Totale lasten		44.664	45.071	11.865	13.112	45.223	
Baten							
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	239	306	77	279	340	
6.2	Wijkteams	1	1		-1	1	
6.3	Inkomensregelingen	8.749	8.280	2.070	1.931	8.257	
6.4	Begeleide participatie	34					
6.5	Arbeidsparticipatie						
6.6	Maatwerkvoorzieningen	592	592	148	118	564	
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+						
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	8	8	2	2	10	
6.81	Geëscaleerde zorg 18+						
6.82	Geëscaleerde zorg 18-	404	404	101		403	
Totale baten		10.027	9.591	2.398	2.329	9.575	
Saldo (- = nadeel)		-34.637	-35.480	-9.467	-10.783	-35.648	

Taak- veld	Krediet nr.	Omschrijving krediet programma 6	U/I	Primitief krediet	Krediet na wijz.	Realisatie t/m kw 1	Verwacht krediet	Toel. nr.
6.1	729500	Tijdelijke huisvestingslocaties	U	0	611	32	611	
6.1	729500	Tijdelijke huisvestingslocaties	I	0	43	0	43	

Programma 7 Volksgezondheid en milieu

Doelstellingen		toel. nr.
1. Volksgezondheid	GGD voert taken Wet Publieke Gezondheid uit. Wij geven uitvoering aan Lokaal Gezondheidsbeleid. We monitoren via jaarverslag GGD.	
2. Actueel laadpalenbeleid	In 2019 herziening huidig contract laadpalen.	

BBV voorgeschreven doelen en activiteiten		toel. nr.
3. Huishoudelijk afval	Onderzoek naar kansen verdere reductie afval per inwoner naar 100 kilo.	
4. Hernieuwbare energie	Stimulering verhoging percentage hernieuwbare energie.	

Taak- veld	Omschrijving producten programma 7	Primitief budget	Budget na wijz.	t/m kwartaal 1		Verwacht budget	Toel. nr.
				Budget	Realisatie		
(Bedragen in € 1.000,-)							
Lasten							
7.1	Volksgezondheid	2.139	2.139	535	1.535	2.140	
7.2	Riolering	3.045	3.001	757	265	2.984	1
7.3	Afval	3.858	3.857	965	641	3.969	2
7.4	Milieubeheer	839	839	210	-75	875	
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	160	159	40	35	160	
Totale lasten		10.041	9.995	2.507	2.401	10.128	
Baten							
7.1	Volksgezondheid	17	17	4	5	19	
7.2	Riolering	3.522	3.479	876	2.943	3.479	
7.3	Afval	4.797	4.797	1.199	3.373	4.447	2
7.4	Milieubeheer						
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	153	153	38	39	153	
Totale baten		8.489	8.446	2.117	6.360	8.098	
Saldo (- = nadeel)		-1.552	-1.549	-390	3.959	-2.030	

Taak veld	Krediet nr.	Omschrijving krediet programma 7	U/I	Primitief krediet	Krediet na wijz.	Realisatie t/m kw 1	Verwacht krediet	Toel. nr.
7.2	731003	Vergroten stamriool Noord (V-BRP)	U	194	194	0	401	3
7.2	731007	Riol.verblijfsgebied Look/fase 3 midden	U	365	372	0	72	4
7.2	731011	Vervanging riolering St. Janstraat	U	270	270	0	0	5
7.2	731012	Vervanging riolering Oude Kerkstraat	U	456	540	11	90	5
7.2	731013	Vervanging riolering Zandoerleseweg	U	0	117	6	117	
7.2	731014	Aanpassingen riolering De Run 6000	U	0	150	0	150	
7.2	731017	Groen/blauwe zone Heerbaan-Rundgraaf	U	0	-6	7	-6	
7.2	731019	Digital.grondwatermeetnet & beheerpakk.	U	0	141	0	141	
7.2	731040	KRW-maatregelen 2017-2020	U	105	247	0	247	
7.2	731002	Aanp.overst.riol.en interne put (V-BRP)	U	400	400	0	400	
7.2	731004	Verleng.persleid.Kelen naar Heik.(V-BRP)	U	35	35	0	35	
7.2	731018	Aanleg waterblockbak bij Mira	U	150	150	0	0	6
7.2	731021	Afkopp. bij reguliere vervang.2017 tm 19	U	90	90	0	90	
7.2	731026	Kleinschalige calamiteiten 2019	U	30	30	0	30	
7.2	731032	Vervanging rioleringen 2019	U	40	40	1	40	
7.2	731037	Vervanging gemalen & drukriolering 2019	U	20	20	7	20	
7.2	731044	Groen/blauw zone Heerb.-Rundgraaf/fase 2	U	0	0	0	150	7
7.3	729900	Aanschaf ondergrondse afvalcontainers	U	0	208	0	208	

Toelichting op afwijkingen kwartaal 1 en budgettaire verwachting 2019
(Bedragen in € 1.000,-)

Verwijzing	Oorzaak	Oplossing / bijsturing
1	Lasten rioolrechten	Budgettair neutraal
	Met het opstellen van het v-GRP is er vanuit gegaan dat mogelijk externe capaciteit benodigd was. Zodoende zijn hier middelen voor opgevoerd in het v-GRP. Inmiddels is gebleken dat deze middelen niet benodigd zijn omdat alles binnen de reguliere werkzaamheden worden meegenomen. Dit betekent dat in 2019 € 50 aan lasten worden afgeraamd oplopend naar € 55 in 2022. Het voordeel in 2019 wordt in de toekomst teruggegeven aan de burger. Het meerjarige voordeel wordt verwerkt in toekomstige riooltarieven.	
2	Verhoging afvaltarief 2020 e.v.	Nadeel € 460 in 2019 en budgettair neutraal vanaf 2020
	Om zo veel mogelijk hergebruik van afval te stimuleren heeft de Nederlandse overheid besloten met ingang van 1 januari 2019 de afvalstoffenheffing voor het storten of verbranden van afvalstoffen te verhogen van € 13,21 euro/ton naar € 31,39 euro/ton. Door deze wettelijke verhoging van de rijksbelasting, die de gemeenten in rekening wordt gebracht, zullen de lasten voor de afvalstoffenheffing structureel stijgen met € 110. Verder blijkt de vergoeding van de vermarkting van PMD nauwelijks kostendekkend terwijl de kosten blijven stijgen. Door deze ontwikkelingen wordt vanaf 2019 de opbrengst PMD structureel verlaagd met € 350. Om 100% kostendekkendheid te handhaven zal vanaf 2020 door deze ontwikkelingen het afvaltarief verhoogd moeten worden.	

Verwijzing	Oorzaak	Oplossing / bijsturing
3	Reconstructie Hoogepat Er worden eerder kosten gemaakt dan voorzien.	Verschuiven € 207 van 2020 naar 2019
4	Uitstellen herinrichting 't Look De werkzaamheden van de wijk 't Look zijn opgeknipt in diverse fases. Woonstichting 'Thuis treft in 2019 voorbereidingen om renovatie uit te voeren om vervolgens in 2020 te starten met de renovatie. Om de kredieten te laten aansluiten bij deze ontwikkeling worden kosten van riolering 't Look ad € 300 van 2019 naar 2020 en € 625 van 2020 naar 2021 doorgeschoven.	Doorschuiven € 300 van 2019 naar 2020 en € 625 van 2020 naar 2021
5	Vertraging werkzaamheden De werkzaamheden van herinrichting Oude Kerkstraten de reconstructie St Jansstraat kunnen pas worden uitgevoerd op het moment dat de werkzaamheden van de ontwikkelaar van 'Schippershof' gereed zijn.	Doorschuiven € 720 van 2019 naar 2020
6	Vervallen kredieten Binnen het v-GRP is een project "Aanleg waterblockbak bij Mira" opgenomen. Het oorspronkelijke idee van de bak komt te vervallen aangezien er nog nieuwe ontwikkelingen aan komen (zoals b.v. Kasteel Zuiderwijk). De kosten voor de uitvoering van het project worden op een later moment opgenomen in de begroting cq. nieuw op te stellen v-GRP.	Voordeel € 150
7	Aanpassing GRP kredieten Voorgesteld wordt om een voorbereidingskrediet beschikbaar te stellen als voor "Groen/Blauwe zone Heerbaan Rundgraaf fase 2".	Nadeel € 150

Programma 8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

Doelstellingen		toel. nr.
1. Omgevingswet	Opstelling vervolg Programmaplan om in 2021 klaar te zijn bij invoering Omgevingswet. Starten met uitvoering.	
2. Zilverackers	Realisatie Huysackers vindt plaats in de periode 2018-2020.	
3. Woningcorporaties	Waarborgen goed functionerende sociale huurwoningenmarkt. Prestatieafspraken maken met woningcorporaties, die eind 2019 worden geëvalueerd en geactualiseerd.	
4. Starters	Verbeteren mogelijkheden in koop en huur. Opstellen plan van aanpak "verbeteren positie starters koopmarkt".	

BBV voorgeschreven doelen en activiteiten		toel. nr.
5. Woningbouwprogramma	Voldoen aan uitgangspunten Woonvisie 2016. In 2019 actualisatie Woonvisie en monitoren doelgroepen en het hierop afgestemde woningbouwprogramma. Aandeel sociale woningvoorraad (huur) bij nieuwbouw minimaal 22% van totaal.	
6. Regionaal bouwperspectief	Bouwen in overeenstemming met demografische ontwikkelingen en marktvraag en afstemming met regio. Regionaal beoordelen kwaliteit woningbouwlocaties en op elkaar afstemmen.	
7. WOZ-waarde	WOZ-waarde is grondslag voor berekening onroerende zaakbelasting .	
8.	Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishouden 2019: € 553,69.	
9.	Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden 2019: € 615,58.	

Taak- veld	Omschrijving producten programma 8	Primitief budget	Budget na wijz.	t/m kwartaal 1		Verwacht budget	Toel. nr.
				Budget	Realisatie		
(Bedragen in € 1.000,-)							
Lasten							
8.1	Ruimtelijke ordening	786	767	192	142	787	
8.2	Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	13.542	14.359	3.590	47	15.737	1
8.3	Wonen en bouwen	1.659	1.659	415	199	1.741	
Totale lasten		15.987	16.785	4.197	388	18.265	
Baten							
8.1	Ruimtelijke ordening	386	386	96		392	
8.2	Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	13.970	15.357	3.839	384	16.975	1
8.3	Wonen en bouwen	1.042	1.009	252	311	1.009	
Totale baten		15.398	16.752	4.187	695	18.376	
Saldo (- = nadeel)		-589	-33	-10	307	111	

Taak- veld	Krediet nr.	Omschrijving krediet programma 8	U/I	Primitief krediet	Krediet na wijz.	Realisatie t/m kw 1	Verwacht krediet	Toel. nr.
8.1	780315	4 pickupvoertuigen openbaar groen	U	119	119	0	119	
8.1	780316	verreiker gladheidsbestr.(roll.mat.2019)	U	30	30	0	30	

Toelichting op afwijkingen kwartaal 1 en budgettaire verwachting 2019
(Bedragen in € 1.000,-)

Verwijzing	Oorzaak	Oplossing / bijsturing			
	Actualisatie BGE woningen	Bijstelling resultaatprognose BGE 2019: voordeel € 240, 2020: voordeel € 2.386, 2021: voordeel € 3.745, 2022: voordeel € 2.248.			
	Naar aanleiding van de doorrekening van de bouwgrondexploitaties bij de jaarrekening 2018 is de resultaatprognose aangepast. De bijstellingen zijn als volgt:				
1		2019	2020	2021	2022
	Noordrand Meerstraat	218			
	Entrada Village	350	-75	-75	-351
	Oerle Zuid	-283	41		
	Zilverackers				
	kransakkerdorpen		3.000	3.000	3.000
	Kasteel Zuiderwijck				-250
	Slot Oost		-580	820	-151
	Schippershof	-45			
		240	2.386	3.745	2.248
	Overigens worden deze bedragen op programma 0 toegevoegd aan de algemene vrije reserve.				

FINANCIËLE RECAPITULATIE

4.1 Inleiding

In deze kwartaalrapportage worden de financiële afwijkingen gepresenteerd over het lopende jaar 2019. In paragraaf 4.2 wordt een recapitulatie gegeven van de bijstellingen per programma en de meerjarige doorwerking. Hierbij wordt het bijgestelde meerjarenperspectief gepresenteerd.

Verder hebben een aantal bijstellingen een relatie met reserves en/of voorzieningen. In paragraaf 4.3 wordt hier een opsomming van gegeven.

4.2 Meerjarenperspectief 2019-2022

In onderstaand overzicht zijn de bijstellingen op programmaniveau uit deze kwartaalrapportage inclusief het verwachte meerjarenperspectief 2019-2022 weergegeven.

	bedragen x € 1.000,-			
	- = tekort (nadeel)			
	2019	2020	2021	2022
Primitieve begroting 2019-2022	670	799	628	1.418
Begrotingsmutaties				
- Bijstellingen 3e kwartaalrapportage 2018	-1.037	-910	-1.259	-1.331
<i>Totaal begrotingsmutaties</i>	<i>-1.037</i>	<i>-910</i>	<i>-1.259</i>	<i>-1.331</i>
Bijgesteld saldo 2019-2022	-367	-111	-631	87
Programma's				
0. Bestuur en ondersteuning (excl. taakveld 0.11)	-494	-3.131	-4.420	-2.819
1. Veiligheid	-33	-76	-82	-83
2. Verkeer, vervoer en waterstaat	431	201	108	200
3. Economie	-271	201	55	10
4. Onderwijs en jeugd	159	-40	-44	-44
5. Sport, cultuur en recreatie	36	-111	-57	-58
6. Sociaal Domein	-86	-234	-282	-287
7. Volksgezondheid en milieu	-479	27	22	22
8. Volkshuisvesting/ruimtelijke ordening/stedelijke vernieuwing	143	2.300	3.645	2.146
<i>Totaal bijstellingen kwartaalrapportage I 2019</i>	<i>-594</i>	<i>-863</i>	<i>-1.055</i>	<i>-913</i>
Bijgestelde begroting 2019 na kwarap I 2019	-961	-974	-1.686	-826

4.3 Bijstelling reserves & voorzieningen

In onderstaand overzicht wordt een opsomming gegeven van de bijstellingen op het gebied van reserves & voorzieningen die zijn verwerkt in de verschillende programma's. Per bijstelling wordt aangegeven om welke reserve of voorziening het gaat en of de onttrekking of storting wordt bijgesteld.

Prog.	Taak- veld	Omschrijving	Reserve / voorziening	Storting / Onttrekking	Bijstelling 2019	Bijstelling 2020	Bijstelling 2021	Bijstelling 2022
0	0.10	Aanpassing VPB	Algemene vrije reserve	Onttrekking	-686	-339	-284	-53
0	0.10	Verkoop Dorpstraat 195	Algemene vrije reserve	Storting	63	0	0	0
0	0.10	Bijstelling resultaten BGE bedrijven	Algemene vrije reserve	Storting	-300	185	44	0
0	0.10	Bijstelling resultaten BGE woningen	Algemene vrije reserve	Storting	240	2.386	3.745	2.248
0	0.10	Overheveling restantkredieten 2018	Dekkingsreserve primair onderwijs	Onttrekking	-84	0	0	0 TB
0	0.10	Verschuiven investeringen	Vervangingsreserve openbare verlichting	Onttrekking	0	-18	0	0
0	0.10	Overheveling restantkredieten 2018	Vervangingsreserve openbare verlichting	Onttrekking	-12	0	0	0 TB
0	0.10	Verschuiven investeringen	Vervangingsreserve openbaar groen	Onttrekking	0	-4	0	0
0	0.10	Overheveling restantkredieten 2018	Vervangingsreserve openbaar groen	Onttrekking	4	6	6	6 TB
0	0.10	Verschuiven investeringen	Vervangingsreserve VRI	Onttrekking	0	-10	0	0
0	0.10	Overheveling restantkredieten 2018	Vervangingsreserve VRI	Onttrekking	-7	-1	-1	-1 TB
0	0.10	Overheveling restantkredieten 2018	Dekkingsreserve basis op orde	Onttrekking	-2	-2	-2	-2 TB
2	2.1	Kostendekkende reserve	Reserve deelfonds sociaal domein	Storting	55	120	0	0
2	2.1	Bijstelling pensioenpremie en inschatting nieuwe cao	Onderhoud wegen	Onttrekking	0	0	1	1
7	7.2	Verschuiven investeringen	Vervangingsreserve riolen	Onttrekking	0	-18	-20	-20
7	7.2	Overheveling restantkredieten 2018	Vervangingsreserve riolen	Onttrekking	-26	-1	-1	-1 TB
7	7.2	Verschuiven investeringen	Vervangingsreserve riolen	Storting	0	9	14	4
7	7.2	Voordeel lasten rioolrechten (v-GRP)	Vervangingsreserve riolen	Storting	0	52	53	55
7	7.2	Bijstelling pensioenpremie en inschatting nieuwe cao	Vervangingsreserve riolen	Storting	-4	-9	-11	-11
7	7.2	Overheveling restantkredieten 2018	Vervangingsreserve riolen	Storting	0	0	0	0 TB
7	7.2	Teruggeven voordeel aan burger	Egalisatievoorziening rioolheffing	Onttrekking	0	13	13	13
7	7.2	Teruggeven voordeel aan burger	Egalisatievoorziening rioolheffing	Onttrekking	0	1	1	1 TB
7	7.2	Voordeel lasten rioolrechten (v-GRP)	Egalisatievoorziening rioolheffing	Storting	50	0	0	0
7	7.2	Overheveling restantkredieten 2018	Egalisatievoorziening rioolheffing	Storting	4	0	0	0 TB
7	7.2	Teruggeven voordeel aan burger	Egalisatievoorziening afvalstoffenheffing	Onttrekking	0	5	5	5 TB
7	7.3	Overheveling restantkredieten 2018	Egalisatievoorziening afvalstoffenheffing	Storting	19	0	0	0 TB
Div	Div	Bijstelling pensioenpremie en inschatting nieuwe cao	Onderhoud eigendommen (incl. sport)	Onttrekking	1	3	3	4
Totaal bijstelling storting reserves					58	2.690	3.789	2.248
Totaal bijstelling onttrekking reserves					-786	-368	-281	-49
Totaal bijstelling storting voorzieningen					69	52	56	47
Totaal bijstelling onttrekking voorzieningen					-24	3	2	2

AANPASSINGEN P&C CYCLUS

5.1 Inleiding

De huidige P&C cyclus is in 2012-2013 opgezet en ingegaan vanaf 2014. De cyclus bestaat uit een Voorjaarsnota, Begroting, 4 kwartaalrapportages en de Jaarstukken. Over de kwartaalrapportages spelen 2 punten; enerzijds de vraag en discussie over de frequentie van 4x per jaar, anderzijds kan een knelpunt worden onderkend met de 3e kwartaalrapportage. Het is al tweemaal voorgekomen dat de meerjarige bijstellingen in de 3e kwartaalrapportage het meerjarige begrotingsaldo doorkruisen waardoor een ander beeld van de meerjarenbegroting ontstaat. De 3e kwartaalrapportage en de begroting worden in dezelfde raadsvergadering vastgesteld.

Hierover is onderstaand advies opgesteld wat in januari met de auditcommissie is besproken. De auditcommissie heeft hierover positief geadviseerd.

Het voorstel is om de 3e kwartaalrapportage later in tijd te behandelen. Raadsbehandeling in december in plaats van, zoals nu, november. En om de 4e kwartaalrapportage te laten vervallen en hiervoor in de plaats een interim jaarbericht te introduceren.

Hieronder de toelichting waarop dit voorstel is gebaseerd.

5.2 Kwartaalrapportages algemeen

Met de kwartaalrapportages geeft de raad invulling aan de controlerende en bijsturende rol. Dit is een belangrijke functie van de kwartaalrapportage. Verder heeft de kwartaalrapportage een interne functie. Omdat in de versie die door het MT en college worden besproken alle mogelijke afwijkingen en bijstellingen aan bod komen, krijgen het MT en college hiermee een integraal beeld over de status en voortgang van de uitvoering van de programma's. Een belangrijke stap omdat de interne managementrapportages op afdelingsniveau zijn vervallen in de huidige cyclus. Een verklaarbare ontwikkeling in het terugdringen van bureaucratie.

Met de afgesproken rapportagegrenzen op taakveldniveau binnen programma's, is de versie van de kwartaalrapportage die naar de raad gaat minder gedetailleerd, dan de versie die MT en college bespreken. Dit in afstemming met de raad.

De 4e kwartaalrapportage neemt een aparte plaats in, deze verschijnt in januari van het jaar volgend op het rapportagejaar (t+1). Hiermee kunnen dan geen besluiten worden genomen om de begroting bij te stellen, wat bij de 1e t/m de 3e kwartaalrapportage wel plaatsvindt. Deze besluiten moeten volgens de wet namelijk in of vóór het begrotingsjaar worden genomen. De 4e kwartaalrapportage gaat als informatienota naar de raad.

5.3 De 3e kwartaalrapportage

Knelpunt is dat de begroting (oplevermoment eind september) wordt vastgesteld door de raad, en in dezelfde vergadering de kwartaalrapportage (oplevermoment eind oktober), waarbij de meerjarige bijstellingen van de kwartaalrapportage het meerjarensaldo van de begroting doorkruisen. De 3e kwartaalrapportage wordt opgemaakt in oktober, en alle kennis tot en met september kan erin worden verwerkt. De begroting wordt eind september opgeleverd, en alle kennis tot en met augustus kan erin worden verwerkt.

Om het knelpunt op te lossen, kan de 3e kwartaalrapportage een maand later in de raad worden behandeld dan de begroting. De rapportage wordt in november opgesteld en aan de raad aangeboden zodat besluitvorming door de raad plaatsvindt in december. Hiermee kan alle kennis tot en met oktober worden verwerkt in de rapportage.

5.4 De 4e kwartaalrapportage

De 4e kwartaalrapportage verschijnt eind januari als informatienota naar de raad. Hiermee wordt de raad via stoplichten geïnformeerd over de beleidsinhoudelijke onderwerpen en financieel wordt een prognose van het jaarsaldo gegeven. Dit wordt afgezet tegen de 3 kwartaalrapportage als meest recente bijgestelde begroting (en eventuele tussentijdse raadsbesluiten). Afwijkingen worden toegelicht. Deze 4e kwartaalrapportage wordt niet door de raad in een vergadering behandeld.

Dit betekent dat 2x wordt gerapporteerd over de resultaten (beleidsinhoudelijk en financieel) van een jaar. Namelijk met de 4e kwartaalrapportage en met de jaarstukken. Gevolg is dat ambtelijk en bestuurlijk 2 keer energie wordt gestoken in dezelfde onderwerpen (opgemerkt wordt dat de jaarstukken uitputtender zijn dan de 4e kwartaalrapportage). Uit oogpunt van efficiency kan hier een vraagteken bij worden geplaatst. Dit pleit ervoor om de 4e kwartaalrapportage te laten vervallen. Gevolg daarvan is dat de raad geen integraal jaarbeeld (zowel financieel als beleidsinhoudelijk) krijgt over het afgelopen jaar, vóóordat de jaarstukken worden opgeleverd. De laatste jaren worden de jaarstukken in juni opgeleverd aan de raad.

In haar rapport "Jaarrekening: Kind van de rekening?" (december 2012) heeft de rekenkamercommissie aangegeven dat het voor de beleidscyclus belangrijk is dat (jaar)informatie tijdig beschikbaar is. Concreet werd erop gedoeld dat de jaarinformatie eerder beschikbaar moet zijn dan de Voorjaarsnota waarmee beleidsinhoudelijk vooruit wordt gekeken. Op basis van jaarinformatie kan beleid worden bijgestuurd, geïntensiveerd of gestopt (besluitvorming via voorjaarsnota en eventueel kwartaalrapportage).

Wanneer de jaarstukken eerder kunnen worden opgeleverd en behandeld dan nu, is de informatie wel eerder dan (het moment van behandelen van) de Voorjaarsnota beschikbaar. Echter gezien de raadsplanning en ervaringen met accountantscontrole en problematiek met specialistische jeugdzorg zijn de jaarstukken in juni beschikbaar voor de raad en valt behandeling samen met de behandeling van de voorjaarsnota.

Om de raad toch eerder (dan juni/ moment Voorjaarsnota) inzicht te geven in de jaarinformatie, kan aan het volgende alternatief worden gedacht: de introductie van een interim jaarbericht.

Volgens de interne planning voor de jaarstukken is op 1 maart het saldo bekend. Dit moment kan worden benut om de raad te informeren zowel financieel (nog niet door de accountant gecontroleerd) als beleidsinhoudelijk. Of en in hoeverre afwijkingen worden toegelicht kan nog worden gezien.

Dan vervalt de 4e kwartaalrapportage en wordt de raad eerder dan het verschijnen van de jaarstukken geïnformeerd en zijn er behoudens uitkomsten accountantscontrole geen verschillen in financieel saldo tussen jaarstukken en interim bericht.

Voor het beleidsinhoudelijk deel kan de periode januari tot maart worden benut om het beleidsinhoudelijk van de programmabladen van de jaarstukken te vullen. Dit moet toch gebeuren voor de jaarstukken, hooguit moet iets eerder worden opgeleverd. Voordeel is dat er begin januari geen 4e kwartaalrapportage hoeft te worden opgesteld.